

Hvornår er aktiviteter markedsmæssige, dvs. hvornår udøves der økonomisk aktivitet?

En enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, er omfattet af bekendtgørelsens krav om, at der på ejendommen helt eller delvist drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, såfremt denne enhed udøver *økonomisk aktivitet*.

Markedsdeltagelse er det bærende parameter for, om der er tale om erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår (=økonomisk aktivitet).

Definitionen af, hvad der udgør markedsmæssige vilkår (økonomisk aktivitet) er bred. Sociale virksomheder og velgørende organisationers handelsaktiviteter er således også omfattet. Det er således irrelevant om aktiviteten er non-profit. Hvad virksomhed gør med sit overskud gør ingen forskel. Det er således uden betydning om det distribueres til aktionærerne, bruges til sociale formål, eller fører midlerne tilbage i virksomheden.

Taler for ikke-økonomisk aktivitet:

- Aktiviteter, omfattet af statens eksklusive kompetence og forpligtelser samt ydelser, der har karakter af myndighedsudøvelse (fx udstedelse af pas, forsvar, politi og retsvæsen mv.).
- Aktiviteter, der udelukkende udbydes på baggrund af et solidaritetsprincip eller omfordelingspolitik dvs. er offentligt finansieret uden brugerbetaling (fx visse undervisnings-, sundhedsmæssige, sociale og kulturelle ydelser).
- Alle lovpligtige ydelser, herunder national uddannelse, national sikkerhed og social sikring er defineret som ikke-økonomiske aktiviteter.

Taler for økonomisk aktivitet:

- Aktiviteter, der består i, at en markedsdeltager udbyder varer eller tjenesteydelser mod vederlag (markedsvilkår). Vederlag udgør den modydelse, der normalt aftales mellem parterne, og hvor betingelserne for vederlaget genererer profit eller udbytte, eller som i det mindste dækker ydelsernes omkostninger. Er der tale om et marked, hvor udbyderen har et incitament til at udbyde ydelserne, er der formodning om økonomisk aktivitet.
- Offentlige public service opgaver, betroet private virksomheder (tjenesteydelser af almen økonomisk interesse).
- Aktiviteten ikke altid har været og ikke nødvendigvis bliver udøvet af offentlige enheder.
- Hvorvidt den pågældende aktivitet alene kan udøves af offentlige enheder, eller om den (potentielt kan) udøves i konkurrence med andre.

- Det er uden betydning, om aktiviteten udøves af en nonprofit virksomhed, såfremt den udøves i konkurrence med andre virksomheder – markedsdeltagere.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at hvor en virksomhed har aktiviteter på såvel markedsmæssige som ikke-markedsmæssige vilkår, skal regnskabet være gennemsigtigt, således at det sikres, at der ikke sker overførsel af midler mellem de forskellige aktiviteter.

Sociale sikringsordninger og sundhedsydelse

Aktiviteter vedrørende sociale sikringsordninger og sundhedsydelser anses ikke for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand, såfremt der ydes

- Garanti for brugernes universelle adgang til forskellige tjenester.
- Ingen sammenhæng mellem omkostningerne ved ydelsen og brugerens betaling.
- Hvis sundhedstjenesteydelser kun kan leveres af statskontrollerede enheder med pligt til gratis at pleje alle de patienter, de får, bygger aktiviteten alene på solidaritetsprincippet.

Undervisning, forskning og kultur

Det grundlæggende uddannelsesvæsen betragtes som værende af ikke-økonomisk art (ikke på markedsmæssige vilkår), da der inden for det grundlæggende uddannelsesvæsen ikke finder sædvanlig betaling sted for de tjenesteydelser, der leveres.

Dette gælder bl.a.

- *Folkeskoler*
- *Gymnasium*
- *Tekniske skoler*
- *Universiteter*

Forskningsinstitutioner eller andre innovationsformidlere anses for at udøve økonomisk aktivitet, såfremt de beskæftiger sig med;

- ***udlån af infrastrukturer, fx lejer lokaler ud mod vederlag***
- ***udbud af tjenesteydelser til erhvervsvirksomheder eller***
- ***kontraktforskning for private virksomheder på markedsvilkår***
- ***aftenskolevirksomhed mod vederlag***

Efterskoler, højskoler og lignende, som udbyder skolegang mod betaling, vil være aktivitet på markedsmæssige vilkår i det omfang, der ikke er en offentlig myndighed, som sikrer mod f.eks. konkurs, og skolerne frit kan sætte prisen for skolegang.

Masteruddannelser, som udbydes mod betaling, er et eksempel på økonomisk aktivitet, selvom uddannelsen udbydes af en uddannelsesinstitution, som sædvanligvis kan henføres til det almindelige uddannelsesvæsen.

Almennyttig forskning, der udføres af offentlige forskningsinstitutioner, udgør ikke en økonomisk aktivitet. Det samme gælder andre almenyttige forskningsaktiviteter, der fx udføres i regi af de danske GTS-institutioner. Det er et krav, at resultaterne af den forskning, der finder sted, publiceres eller på anden måde gøres offentligt tilgængelig for alle på lige vilkår.

Et universitet kan sideløbende med undervisnings- og forskningsaktiviteter **udbyde fx konsulenttjenester eller oprette og sælge spin-off virksomheder**, der således er markedsmæssige. Hvis der søges om offentlig støtte til sådanne aktiviteter, vil der være tale om ikke-markedsmæssige vilkår, idet forskningsinstitutionen i disse tilfælde agerer på et konkurrenceudsat marked.

Idræt og sport

Disse aktiviteter anses ikke for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand.

- *Idrætshaller – kommunale eller selvejende - hvor der kan være motionscenter, svømmebad, sportshal, udendørsanlæg og selskabslokaler.*
- *Svømmehaller – enten kommunale eller som selvejende Institution*
- *kommunalt ejet badeland*

Disse aktiviteter anses for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand:

- ***Faciliteter, som også stilles til rådighed for professionelle sportsklubber mod vederlag***
- ***Motionscentre***
- ***Restaurant***
- ***Overnatningsmuligheder***
- ***Betalingsparkeringsanlæg***

Kommunalt ejede forsynings- eller affaldsselskaber

- *Kommunalt ejet affaldsselskab*
- *Vandværker*
- *Kommunalt ejede varme og vandforsyninger*
- *Kommunal renovation*

For så vidt angår el-markedet kan alle el-forbrugere købe el på det frie marked og kommunalt ejede el-selskaber må således siges at agere på et marked og udøve økonomisk aktivitet i statsstøttereftlig forstand. Selve infrastrukturen, hvorigennem el transmitteres er et naturligt monopol, underlagt prisregulering og hvile-i-sig selv princippet og er ikke økonomisk aktivitet.

Ved infrastrukturen på **vand- og spildevandsområdet** og ved levering og bortskaffelse af vand, er der tale om såkaldte naturlige monopoler. Der findes derfor ikke konkurrerende infrastrukturer eller leverandører af ydelsen (modsat leverance af el) og der leveres således ikke ydelser mod betaling på et *marked*. Sammenholdes dette med, at priserne er regulerede og at der på dette område opereres med det såkaldte hvile-i-sig-princip, taler meget for at der på dette område ikke er tale om udøvelse af økonomisk aktivitet i statsstøttereftlig forstand. Dog vil salg af rådgivning og fx administrationstjenesteydelser på markedet af disse spildevands- og vandselskaber være økonomisk aktivitet.

For så vidt angår **varmemarkedet** vil det tale for "økonomisk aktivitet", såfremt forbrugerne har en valgmulighed, hvilket man fx kan have i forhold til valg af energikilde. Omvendt er der formodentlig ikke tale om "økonomisk aktivitet" i forhold til de områder, hvor forbrugerne er underlagt en såkaldt tilslutningspligt, og der ikke er konkurrence på markedet.

Udførelse af **renovationsopgaver** kan håndteres af både kommuner og private virksomheder. I nogle kommuner varetages renovation af kommunen selv og i andre kommuner er renovationen udskilt i særligt selskab. Det forhold, at også private virksomheder agerer på markedet taler for, at også kommunale

renovationselskaber må anses for at udøve økonomisk aktivitet i statsstøtteretlig forstand, i det der leveres ydelser mod betaling på et marked, hvor der i princippet er konkurrence om ydelserne.

Det er vigtigt at iagttage, at aktiviteterne på det offentlige forsyningsområde kan udgøre økonomisk aktivitet på grund af markedsudviklingen og ændring i reguleringen, hvorfor det er nødvendigt kontinuerligt at vurdere, hvorvidt der har fundet en udvikling sted der aktualiserer behovet for at gennemføre en vurdering af, hvorvidt der rejses spørgsmål om statsstøtte.

Andre spørgsmål

For så vidt angår **drift af havne** kan man umiddelbart sige, at der er tale om økonomisk aktivitet i det omfang, der er tale om udbud af havneydelser på markedet mod betaling for disse, dvs. havnedrift på kommercielle vilkår i konkurrence på markedet for havneydelser med andre havne.

Disse aktiviteter anses for ikke at være udøvelse af økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand, se dog nedenfor

- *Museer og lignende*
- *Musikfestivaller*
- *Teatre*

Disse aktiviteter i forbindelse med aktiviteter, som ikke er på markedsmæssige vilkår, anses dog for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand:

- ***Restaurering og konservering mod vederlag***
- ***Museumsbutik***
- ***Restaurant/kantinevirksomhed***
- ***Overnatningslokaler***
- ***Udlejning af herregård og teatersal til konferencer og andre arrangementer til private***
- ***Rådgivning og undersøgelser, der foretages mod vederlag***
- ***Betalingsparkeringsanlæg***